

Adviestarieven dirigenten 2012

Tot twee jaar geleden bracht Kunstfactor Muziek een advies uit over de tarieven als het gaat om honorering van koordirigenten voor repetities en concerten. Daar is, zoals wellicht bekend, verandering in gekomen als gevolg van de gewijzigde positie van Kunstfactor binnen de amateurkunstensector. De Vereniging van Nederlandse Korenorganisaties (VNK) heeft deze taak in goede samenspraak van Kunstfactor en de KCZB overgenomen.

Uitgangspunt bij dit advies is dat betrokken partijen (koorbestuur en dirigent) in alle gevallen vrij zijn om hun onderlinge betrekking te regelen zoals zij wensen. Dat geldt dus ook voor de hoogte van de vergoeding van de diensten van de dirigent. Onderstaande tarieven bieden een houvast met betrekking tot die vergoeding. Uitgangspunt zijn de kwalificaties op basis van de opleiding van de dirigenten. De grootte van het koor, leeftijd, ervaringsjaren, gevolgde cursussen of masterclasses zijn buiten beschouwing gelaten. De tarieven betreffen bedragen per repetitie uur. Bij dit bedrag is een vergoeding voor de reguliere voorbereiding inbegrepen, zodat deze niet apart hoeft te worden berekend.

Tarieven koordirigenten

Tijdens de jongste Algemene Ledenvergadering van de VNK is uitvoerig stilgestaan bij de advisering over richtlijnen dirigententarieven in het komend jaar. De algemene conclusie was en is dat het aanbeveling verdient de 'nullijn' te adviseren en derhalve dus de tarieven van 2011 te handhaven. Dit in verband met de 'bevriezing' van de inkomens in de cultuursector, dalende ledenaantallen en kostenstijgingen. Daar staat tegenover dat de consumentenprijsindex met circa 2% stijgt. Op grond daarvan kunnen koorbesturen besluiten het tarief van de dirigent met zo'n 1,5% aan te passen, ofschoon de VNK, gezien het bovenstaande, dat niet adviseert en pleit voor handhaving van de adviestarieven die gelden voor 2011. Past men wel de indexering toe, dan gelden de tarieven voor 2012 als volgt.

Adviestarief voor repetities per uur	2011	2012
<i>Koordirigenten met een vakopleiding koordirectie</i>		
Diploma Master koordirectie (= UM Uitvoerend Musicus)	€ 65,46	€ 66,45
Diploma Bachelor (= PD Praktijkdiploma Koordirectie)	€ 52,27	€ 53,10
<i>Koordirigenten met een amateuropleiding</i>		
Diploma van een Specialisatieopleiding Kunstfactor [1]	€ 45,47	€ 46,20
Diploma Applicatieopleiding Kunstfactor	€ 38,97	€ 39,60
Diploma Amateur koordirigent van Kunstfactor	€ 32,42	€ 32,95
<i>Koordirigenten met een lagere amateuropleiding</i>		
Diploma Assistent koordirigent Kunstfactor	€ 23,04	€ 23,40
Koordirigenten zonder een muzikale opleiding	€ 16,44	€ 16,70

Aanvullende categorieën

- Het komt voor dat een vakmusicus met een andere directie opleiding (Hafa- of orkestdirectie) als koordirigent optreedt. Voor deze categorie wordt een uurtarief aanbevolen van € 48,87. (tarief 2012: € 49,65)
- Het kan voorkomen dat vakmusici, die geen directie hebben gestudeerd, een koor dirigeren. Zij zijn formeel niet op het betreffende terrein gediplomeerd. Het spreekt echter voor zich dat deze groep over meer muzikale bagage beschikt dan dirigenten zonder enige muzikale opleiding of ervaring. Derhalve kunnen zij worden ingeschaald in een tarief van € 32,43 per uur (tarief 2012 € 32,95). Hetzelfde geldt voor vakmusici, die als bijvak koordirectie hebben gedaan.

- c. Voor de tarieven van kerkmusici bestaan aparte regelingen, die kunnen worden opgevraagd bij de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging te Utrecht (tel. 030-2331010) of de sectie Kerkmuziek van de dienst Kerkopbouw Theologie en Opleiding van de Samen op Weg Kerken te Utrecht (tel. 030-8801518).

Tarief voor concerten (inclusief generale repetitie op dag van uitvoering)

- A cappella concert: 5 keer het uurtarief
- Concert met begeleiding van een klein ensemble 7,5 keer het uurtarief [2]
- Concert met begeleiding van groot orkest 15 keer het uurtarief

Tarieven voor begeleiders / repetitoren / assistent-dirigenten

Het is bij een deel van de koren gebruik tijdens de repetities een pianist / organist of assistent-dirigent beschikbaar te hebben ter muzikale ondersteuning of om partijrepetities te leiden. Voor deze functies zijn geen specifieke richtlijnen te geven, omdat de eisen die gesteld worden aan een begeleider niet overeen hoeven te komen met een graad van opleiding van een klavierspeler: het is tijdens het studieproces niet altijd nodig over iemand te kunnen beschikken die UM piano of orgel heeft gedaan.

Het onderstaande overzicht moet dus gezien worden als een vuistregel.

- Begeleiders / repetitoren / assistent dirigent 75% van het dirigentenhonorarium met Master (UM Uitvoerend Musicus) piano of orgel.
- Begeleiders / repetitoren / assistent dirigent 50% van het dirigentenhonorarium met diploma Bachelor (Docerend Musicus DM) piano of orgel.
- Overige 25% van het dirigentenhonorarium

Het uitgangspunt is dus, dat degene die assisteert bij de repetitie [3], in welke vorm en met welk diploma dan ook, minder ontvangt dan de dirigent. Als de betreffende persoon de taken van de dirigent geheel moet overnemen kan wél diens honorarium worden berekend.

Nota bene

Met betrekking tot de fiscale aspecten van de honorering van de dirigent spelen twee zaken een belangrijke rol:

1. Partijen moeten afwegen of zij een werkgever - werknemer verhouding wensen of een zogenaamde 'Overeenkomst tot het vervullen van een opdracht'. Het komt voor dat dirigenten 'zelfstandigen' zijn. Zij zijn dan BTW-plichtig. Bij het aangaan van een overeenkomst dient in zo'n geval te worden afgesproken of de bedragen die zijn overeengekomen in- of exclusief BTW zijn. Bij het vaststellen van de in deze richtlijnen opgenomen bedragen is de BTW buiten beschouwing gelaten.
2. Bij de honorering van begeleiders / repetitoren en assistent dirigenten is in principe de 'Overeenkomst tot het vervullen van een opdracht' niet toepasbaar. Het koor moet zich dan ook goed op de hoogte stellen van fiscale consequenties (zoals het afdragen van werkgeverslasten). Jaarlijks mag zonder fiscale consequenties, maar onder strikte fiscale voorwaarden, in elk geval een bedrag van € 1.500,- aan deze musici worden betaald. Zie ook 'vrijwilligersvergoeding' op de site van de Belastingdienst.

VNK, december 2011

[1] Deze betreffen de volgende specialismen: koor a capella, koor en instrumentaal ensemble, lichte muziek, kinderkoor (certificaat directie kinderkoor), gregoriaans, muziektheater.

[2] Alle uitvoeringen die niet een a capella programma betreffen of werken met groot orkest.

[3] Het gaat in dit verband over de functie van assistent dirigent, niet te verwarren met het diploma van Assistent koordirigent Kunstfactor.